

ISSN: 1306-3111/1308-7444
NWSA-Social Sciences
NWSA ID: 2013.8.2.3C0109

Status : Original Study
Received: September 2012
Accepted: January 2013

E-Journal of New World Sciences Academy

Ayşe Ediz

Gazi University,
akazan@gazi.edu.tr, Ankara-Turkey

Hasan Türe

Gazi University,
hasanture@gazi.edu.tr, Ankara-Turkey

<http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2013.8.2.3C0109>

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN
4207 SAYILI TÜTÜN MAMÜLLERİNE İLİŞKİN YASAYA BAKIŞI**

ÖZET

Günümüzde birçok dünya ülkesi tütün ürünlerinin insan sağlığı üzerinde yarattığı zararları en aza indirmek amacıyla tütün ürünlerinin kullanımının kısıtlamasına yönelik hem sosyal hem de ekonomik önlemlere başvurmaktadır. Türkiye’de de bu kapsamda 4207 sayılı “Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi Ve Kontrolü Hakkında Kanun” düzenlenerek tütün kullanımına ilişkin yasal kısıtlamalar getirilmiştir. Dünya genelinde yapılan araştırmalara göre herhangi bir tütün ürününe başlama yaşı birçok ülkede çocukluktan erişkinliğe geçme yaşıdır. Bu amaçla bu çalışmada Gazi Üniversitesi öğrencileri hedef kitle olarak seçilip bu öğrencilerin tütün alışkanlıkları ile 4207 sayılı yasa hakkındaki bilgi seviyeleri, yasanın uygulanabilirliğine ilişkin güvenleri ve yasaya olan destekleri araştırılmıştır. Yapılan anket çalışmasının sonuçları sigara tüketen, sigarayı hiç kullanmamış olanlar ve bir dönem kullanıp bırakmış olanlar üzerinden incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: 4207 Sayılı Tütün Kanunu, Gençler Arasında Tütün Tüketimi, Tütün Alışkanlığı, Alan Çalışması, Gazi Üniversitesi

**PERCEPTION OF GAZI STUDENTS ON THE "LAW ON PREVENTION AND CONTROL OF
HAZARDS OF TOBACCO PRODUCTS" NO. 4207**

ABSTRACT

Today, many countries apply both social and economic measures to restrict tobacco smoking in order to minimize the hazards of tobacco consumption on human health. In this context, No. 4207 "Law on Prevention and Control of Hazards of Tobacco Products" was issued and legal restrictions on the use of tobacco were launched in Turkey. According to studies worldwide, tobacco use begins in the period of passing from childhood to adulthood. Therefore, Gazi University students are chosen as the target audience in this study to analyze their tobacco habits, level of awareness on the Law No. 4207, confidence to the applicability and support of this Law. The results of the survey are analyzed through smokers, those who have never smoked and those who smoked over a period and quit.

Keywords: The Law of Tobacco No. 4207, Tobacco Consumption Among Youth, Smoking Habbits, Field Survey, University of Gazi

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Tütün, dünyada üretimi ve tüketimi yasal olarak yapılabilmesine karşın, tüketenlerde ciddi sağlık sorunları yaratmakta ve kullanımına bağlı ölüm oranlarında ilk sırada yer almaktadır [13]. Tarihinin ilk dönemlerinde kısıtlı bir kesim tarafından tüketilen tütün, günümüzde Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından kullanımı bağımlılık yapan ürünler içerisinde en hızlı yayılan ürün olarak tanımlanmaktadır. Dünya Bankasının yapmış olduğu tahminlere göre tüm dünyada tütün ürünü kullananların oranının önümüzdeki 10 yıl içerisinde %20'lere ulaşacağı tahmin edilmektedir [14]. Tütün kullanımının bu denli kontrolsüz bir şekilde artması, tütün kullanımına bağlı sağlık sorunlarının ve harcamalarının çok yüksek düzeylere ulaşmasına neden olmaktadır. WHO'nun raporuna göre, Dünya genelinde yılda yaklaşık 5 milyon insan tütün alışkanlığı yüzünden yaşamını yitirmekte, oluşturulan senaryolara göre ise bu rakamın 2030 yılında yaklaşık 6,5 milyon seviyelerine ulaşacağı tahmin edilmektedir [5]. Yaşamını yitiren bu kişilerin %22'si 15 yaş ve üzeri nüfustan oluşmaktadır [13]. Buna ilaveten 600 bin kişinin de pasif-sigara tüketimi yüzünden yaşamını yitirdiği bilinmektedir [6]. Ayrıca uzun dönem tütün ürünü bağımlısı olan bu kişilerin yaklaşık yarısının orta yaşlarda bu alışkanlıkları yüzünden hayatlarını kaybettikleri yapılan araştırmalarla ortaya konulmuştur [3,7,10 ve 11].

Tütün bağımlılığının kişisel olmaktan çıkıp toplumda yarattığı olumsuz sosyal ve ekonomik sonuçları tüm ülkeleri tütün kullanımı gerçeği ile yüzleşmek zorunda bırakmış ve tütün kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin önlemler almaya yöneltmiştir.

Bugün birçok dünya ülkesi kamu sağlığının korunması adına tütün ürünlerinin kullanımının kısıtlanmasına yönelik hem kanun ve tüzüklerle sosyal önlemler alırken hem de çeşitli ekonomik önlemlere başvurmuştur.

Tütün kullanımının olumsuz etkilerini en aza indirmek amacı ile yapılan yaptırımlar 2000'li yılların sonunda Türkiye'de de önem kazanmıştır. WHO'nun 2009 yılı anketine göre Türkiye'de 15 yaş ve üzeri nüfusun %31,2'si tütün tüketmektedir. Bu derece yüksek olan tütün tüketiminin azaltılması amacıyla Türkiye'de 4207 sayılı "Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü" ne ilişkin kanun 2009 yılında yürürlüğe girerek tütün ürünleri kullanımına ilişkin sosyal ve ekonomik kısıtlamalar getirilmiştir.

Bu kanuna göre Türkiye'de istisnai alanlar hariç kamuya açık tüm kapalı alanlarda tütün kullanımı yasaklanmıştır. Bunun yanında yasa, televizyon radyo gibi geniş kitlelere ulaşabilen yayın araçlarına tütün ürünlerinin zararlarını anlatan kamu spotları yayınlama şartı getirmekte, 18 yaşından küçük olanlara tütün ürünü kullanımına, satışına ve üretimine ilişkin ciddi yasaklar getirmekte, tüm özel ve kamu kurumlarını yasaya destek vermeleri konusunda sorumluluklar yüklemektedir [9].

TÜİK'in 2012 yılında yaptığı "Küresel Tütün Araştırması Raporu" na göre alınan önlemlerle 15 yaş ve üzeri tütün ürünü kullanım oranı %27'ye düşse bile bu oran hala oldukça yüksektir [4]. Bu çalışmada 4207 sayılı yasaya rağmen tütün kullanımına ilişkin oranın bu kadar yüksek olmasının arkasında yatan olası sebeplerin ortaya konması amaçlanmıştır. Bu amaçla 4207 sayılı kanuna ilişkin sorulardan oluşan bir anket çalışması yapılmış ve Gazi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerin öncelikle herhangi bir tütün kullanıp kullanmadıkları eğer kullanıyorlarsa neden kullandıkları sorgulanmış daha sonra ise tütün kullanımına kısıtlama getirilen kanuna ilişkin bilgileri, kanunun uygulanabilirliğine ilişkin güven ve destekleri araştırılmıştır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (SIGNIFICANCE OF RESEARCH)

Tütün ürünü kullanımının hızla artması ve bu ürünlerin kullanımının yarattığı tüm olumsuz sonuçlar sadece bağımlıları değil tüm toplumu ilgilendiren küresel bir problem haline dönüşmüştür. Tütün üzerine yapılan araştırmalara göre tütün ürünü kullanımına başlama yaşı çocukluktan erişkinliğe geçiş yaşıdır. Dünya genelinde bu sınır 25 yaşın altıyken, gelir seviyesi yüksek ülkelerde ise 13-19 yaş aralığındadır [14].

Tütün ürünlerine olan bağımlılığın bu kadar erken yaşlarda başlaması birçok ülkede bu ürünlerden kaynaklı ölümlerin ve sağlık harcamalarının ilk sırada yer almasına neden olmaktadır. Bu durum ise dünya ülkelerini tütün kullanımına ilişkin kısıtlamalar getirilmesi konusunda kararlar almaya yöneltmiştir.

Türkiye’de de bu kapsamda 2009 yılında 4207 sayılı **Tütün Ürünlerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolü Hakkında Kanun** düzenlenerek tütün kullanımına ilişkin yasal kısıtlamalar getirilmiştir.

Türkiye’de yapılan ve tüm Türkiye’yi temsil edecek nitelikte olan PİAR araştırmasına göre tütüne başlama yaşı 11’dir. Yine aynı araştırmaya göre 11-14 yaş aralığında sigaraya başlayanların oranı %20, 15-18 yaş aralığında başlayanların oranı ise %30 dur [8]. Bu oranlar Türkiye’de tütün ürünü bağımlılığı sorununun genç kuşak açısından önemli olduğunu açıkça göstermektedir. Ayrıca sigara bağımlılığını azaltmanın en iyi yolunun bu alışkanlık edinilmeden ya da daha başındayken tüketiminin önüne geçilmesi olduğundan çalışmada hedef kitle olarak genç kesim tercih edilmiştir. Bu amaçla bu çalışmada Gazi Üniversitesi öğrencilerine 4207 sayılı yasaya ilişkin bir anket çalışması yapılarak bu gençlerin yasa hakkındaki bilgi seviyeleri, yasanın uygulanabilirliğine ilişkin güvenleri ve yasaya olan destekleri araştırılmıştır.

3. DENEYSEL YÖNTEM (EXPERIMENTAL METHOD OF RESEARCH)

Türkiye’de 4207 sayılı kanunun uygulanabilirliği, yaptırımı, tütün kullanımı üzerindeki etkisi, tütün kullanıcılarının yasaya ilişkin bilgileri ve güvenini ölçmek amacıyla Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Öğrencilerine bir anket çalışması yapılmıştır.

2011-2012 eğitim yılı itibari ile Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde İktisat, Maliye, İşletme, Ekonometri, Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri olmak üzere yedi bölüm bulunmaktadır. Bu bölümlerden maliye bölümü hariç diğer bölümlerin ikinci eğitimleri de mevcuttur. Tüm bu bölümlerde okuyan toplam 9191 öğrenci sayısı bu çalışmanın evrenini oluşturmaktadır. Bu evrene ilişkin örneklem büyüklüğü 368 olarak hesaplanmıştır [1]. Rastgele seçilen 400 öğrenciye anket çalışması yapılarak, yasaya ilişkin sorulan her bir soru ile öğrencilerin cinsiyetleri, ailelerinin geliri ve öğrencilerin yaşları arasındaki ilişkilere ki-kare istatistikleri hesaplanarak bakılmıştır. Tüm bu ilişkiler, herhangi bir tütün ürünü kullanan, bu ürünleri hiç kullanmamış olan ve kullanıp bırakmış olan öğrenciler için ayrı ayrı incelenmiştir.

4. TÜRKİYE'DE TÜTÜN ÜRÜNLERİNE VE ÜRÜNLERİN TÜKETİMİNE SINIRLAMA GETİREN 4207 SAYILI KANUN (THE LAW No. 4207 WHICH RESTRICTS THE USE OF TOBACCO PRODUCTS)

Türklerin tütün ile ilk tanışmaları 17 yüzyıla dayanmaktadır. Hollanda ile 1612 yılında yapılan bir ticaret antlaşması ile de bu ürün Osmanlı İmparatorluğu pazarında önemli bir ticaret malı haline gelmiştir [2]. Osmanlı pazarına girişinin hemen ardından kullanımına sınırlamalar ve yasaklar getirilse de tütün üretimi zaman içinde artmış ve önemli bir tarımsal ürün haline gelmiştir. Bu önemi Cumhuriyet döneminde de sürmüş ve ilk tütün işleme fabrikası Malatya'da açılmıştır [12]. Bu fabrikayı diğer açılan fabrikalar izleyerek Türkiye'de devlet kontrolünde olan bir tütün piyasası oluşturulmuştur. 1980'li yıllara gelindiğinde ekonomide yaşanan liberalleşme hareketleri sonucunda tütün üretiminin kamu ortaklığı şartıyla yerli ve yabancı üreticiler tarafından yapılmasına imkan sağlanmış, bu durum ise bu dönemde tütün üretiminin artmasına yol açmıştır. 2000'li yıllara gelindiğinde ise tütün alımına ilişkin destekleme alımlarının kaldırılması ile tütün üretiminde düşüşlerin olduğu görülmektedir.

Türkiye'de tütün ürünlerinin insan sağlığı üzerindeki etkilerini azaltmaya yönelik yaptırımların önem kazanması ise 2000'li yılların sonlarında gerçekleşmiştir. Bu amaçla 4207 sayılı Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolüne ilişkin kanun yeniden düzenlenerek 19 Temmuz 2009 yılında yürürlüğe girmiştir.

- Bu kanuna göre, tütün ürünlerinin kullanımının [9]:
- İkamet haricinde kullanılan konutlar hariç kamuya açık tüm kapalı alanlarda,
- Taksi hizmeti veren araçlar da dahil olmak üzere tüm toplu ulaşım araçlarında,
- Özel eğitim ve öğretim kurumları da dahil olmak üzere tüm eğitim kurumlarının kapalı alanları ile birlikte üniversiteler hariç açık alanlarında da tütün ürünleri tüketimi kesin olarak yasaklanmıştır.
- Bu kesin yasaklar yanında istisnai durumlarda söz konusudur [9].

Bu durumlar:

- Yaşlı bakımevlerinde, ruh ve sinir hastalıklarının yataklı bölümlerinde ve ceza infaz kurumlarında toplam alanın %10'nunu geçmeyecek özel alanlarda tütün ürünleri kullanımına izin verilmekte fakat bu izin bu kurumlarda çalışanlar ve ziyarete gelenler için geçerli olmamaktadır.
- Şehirlerarası ve uluslararası yolcu taşıyan denizyolu araçlarının güvertesinde toplan alanın %10'nu geçmeyecek alanlarda tütün kullanımı yapılabilmektedir.
- Açık havada yapılan her türlü spor, kültür, eğlence faaliyetlerinin yapıldığı yerlerde toplam alanın %50'sini geçmeyecek alanlarda tütün kullanımı yapılabilmektedir.
- Konaklama hizmeti veren işletmelerde ise tütün ürünleri kullananlar için hazırlanan odaların standartlara uygun havalandırma sistemine sahip olması ve mümkün olduğunca diğer konaklama yerlerinde ayrı müstakil yerler olması gerekmektedir.

Bu istisnai durumlardaki alanların koku ve duman geçişini önleyecek şekilde tecrit edilmiş olması, tütün kullanımının

zararlarını anlatan sağlık uyarılarının asılmış olması, girişinde tütün kullanımı için ayrılmış özel alan olduğunun belirtilmesi gerekmekte ve bu alanlara 18 yaşını doldurmamış kişilerin girmesine izin verilmemektedir.

Yasanın diğer yaptırımları ise:

- Tütün tüketiminin yasak olduğu alanlarda kanuni düzenleme ve buna uymayanın cezai sonuçlarını belirten uyarılar mevzuata uygun şekilde asılma zorunluluğu vardır.
- 18 yaşını doldurmamış kişiler tütün ürünlerinin satışı yasaklanmıştır.
- Sağlık, eğitim ve öğretim, kültür, spor hizmeti veren yerlerde tütün ürünlerinin satışı yasaklanmıştır.
- Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile ulusal, bölgesel ve yerel yayın yapan özel TV ve radyolarda ilgili kurumlarca hazırlanan ve tütün ürünlerini kullanmanın zararlarını anlatan programların yayınlanması şartı getirilmiştir.
- Tütün ürünlerinin kullanımının yasak olduğu alanlardaki tüm yöneticiler bu kararların uygulanması konusunda yasal olarak sorumludurlar. Kanunen kendilerine yüklenen bu görevleri yerine getirmeyenler hakkında mevzuatta yer alan cezai hükümler ve disiplin hükümleri uygulanmaktadır.

Genel hatları ile yukarıda belirtilen 4207 sayılı tütün kullanımına ilişkin yasanın gereklerini yerine getirmeyenler için uygulanacak cezai yaptırımlar Tablo 1'de verilmiştir.

5. UYGULAMA (APPLICATION)

Öğrencilere ilişkin genel bilgileri, sigara kullanımlarına ve kanuna ilişkin görüşlerini ölçmeyi amaçlayan 32 sorudan oluşan anket Ek'de verilmektedir.

5.1. Öğrencilere İlişkin Genel Bilgiler (General Information of Students)

Anketin bu bölümünde öğrencilerin cinsiyetleri, yaşları, fakültede kaçınıcı sınıfta oldukları ve ailelerinin ekonomik durumları incelenmiştir.

Ankete katılan öğrencilerin %44.5'ini erkek öğrenciler, %55.5'ini kız öğrenciler oluşturmaktadır. Bu öğrencilerin %21.5'i fakültede ilk yıllarını okurken, %23.3'ü ikinci, %27.8'i üçüncü, %18.0'ı dördüncü ve %9.5'i beşinci ve daha üstü yıllarını okumaktadır.

Yaş durumlarına bakıldığında ise öğrencilerin %30.3'ünün 18 ve altında olduğu, %24.8'inin 19-20 yaş arasında olduğu, %22.8'inin 21-22, %14.3'ünün 23-24 ve %8'inin 25 ve üzerinde olduğu görülmektedir.

Sigara kullanımında önemli etmenlerden biri ekonomik durum olduğu için öğrenci ailelerinin aylık gelirleri de sorgulanmıştır. Buna göre bu öğrencilerin ailelerinin % 39.2'si alt gelir grubuna, %46.6'sı orta gelir grubuna dahilken üst gelir grubundan olan öğrencilerin oranı %14.2 dir.

5.2. Öğrencilerin Tütün Alışkanlığına İlişkin Bilgileri (Information on Tobacco Smoking Habbits of Students)

Bu bölümde öğrencilere tütün ürünü kullanımlarına ilişkin sorular sorulmuştur. Tütün ürünü kullanıp kullanmadıkları, bu ürünleri kullanma sıklıkları, bu ürünlere ayırdıkları bütçe, bu ürünleri kullanmaya nasıl başladıkları, hangi durumlarda bu ürünleri daha fazla kullanmak istedikleri ve son olarak bu ürünlere olan bağımlılıkları

araştırılmıştır. Öğrencilerin tütün ürünleri içinde en çok sigara kullandıkları görülmüştür. Bu nedenle tüm sonuçlar sigara üzerinden değerlendirilmiştir.

Ankete katılan öğrencilerin %20.5'i sigara kullanıcısıyken, %64.5'i hayatlarında hiç sigara kullanmamıştır. Sigara içip bırakmış olanların oranı ise %15'dir.

Sigara kullananların günlük sigara kullanım sıklığına bakıldığında ise günde 5 adete kadar sigara kullananların oranı %18.3, 10 adete kadar sigara kullananların oranı %46.3, 15 adede kadar kullananların %3.7 ve bir paket içenlerin oranı %29.3'dür. Bir paketten daha fazla sigara içenlerin oranı ise %2.4 dür.

Sigara içen öğrencilerin %52.4'ü sigarayı bırakmak isterken, %47.6'sı sigarayı bırakmak istemediğini söylemiştir. Sigarayı bırakmak isteyenlere bunun gerekçesi sorulduğunda %51.2'si ekonomik olarak zorlandığından, % 44.0'ı sağlık sorunu yaşadığından ve %4.7 sigara karşıtı kampanyalardan etkilendiğinden dolayı bırakmak istediklerini ifade etmişlerdir. Aynı soru sigarayı bırakmış olan öğrencilere yöneltildiğinde ise %61.7'sinin sağlık sorunlarından, %15.0'ının ekonomik nedenlerden ve %23.3'ünün sigara karşıtı kampanyalardan etkilendiğinden dolayı bıraktıklarını söylemişlerdir.

Öğrencilerin sigara içmeye başlamalarında en büyük etkinin %53.7 ile arkadaş etkisi olduğu, bunu sırası ile %29.3 ile kendini sigara içerken daha iyi hissettiği, %14.6 ile sigara içerikli film ve reklamların etkili olduğu izlenmektedir. Ailesinde sigara içenlerin sigaraya başlama yüzdesi ise %2.4 ile en son sırada yer almaktadır.

Sigara içen öğrenciler en çok sinirli ve öfkeli oldukları zaman sigara tükettiklerini söylemişlerdir. Bu zamanlarda sigara tüketenlerin oranı %65.9'dur. Bunu %28 ile sınav dönemleri izlenmektedir. Kendini bağımlı olarak ifade edenler %3.7 iken mutlu olduğu zamanlarda daha çok sigara tüketenlerin oranı ise %2.4'dür.

Sigaraya ilişkin en çok neden rahatsız oluyorsunuz sorusuna ise ilk sırada %64.6 ile sağlık sorunu yaratması yer almaktadır. Bunu %30.5 ile yarattığı ağız kokusu, %3.2 ile çevreye yaydığı koku izlenmektedir. Öğrencilerin %1.2'si sigaranın hiçbir şeyinden rahatsız olmadıklarını ve her şeyini sevdiklerini ifade etmişlerdir.

5.3. Öğrencilerin Tütün Kanununa İlişkin Bilgileri (Knowledge of Students on The Law No. 4207)

Anketin bu bölümünde öğrencilere tütün kanununa ilişkin bilgi sahibi olup olmadıkları, bu kanunun sigara tüketimi üzerindeki etkileri, kanunu destekleyip desteklemedikleri, kanunun Türkiye'de uygulanabilirliği ve yasaya karşı bakışları sorulmuştur.

Yasa hakkında biraz bilgisi olanların oranı %41.8 ile ilk sırada yer almaktadır. Bunu yasa hakkında oldukça bilgisi olanlar izlenmektedir. Yasa hakkında daha fazla bilgi sahibi olanların oranı %37.2 iken hiç bilgisi olmayanların oranı %21'dir.

Ankete katılan öğrencilerin %24.8'i yasayı hiç desteklemediklerini, %10'u ise yasayı oldukça çok desteklediklerini ifade etmişlerdir. Yasayı azda olsa destekliyorum diyenlerin oranı %28.5 iken orta seviyede destekleyenlerin oranı %15.8 ve daha ileri seviyede destekleyenlerin oranı ise %21 dir.

Yasanın gereğinden fazla katı olup olmadığına ilişkin düşünceleri sorulduğunda %11.5 katı olmadığını, %14.3'ü ise gereğinden fazla katı olduğunu düşünmektedir. Yasayı orta derecede katı bulanların oranı %28.3'iken ortanın altında katı bulanların oranı %17.3, ortanın üstünde katı bulanların oranı ise %28.8 şeklindedir.

Yasa gereği kapalı mekanlarda sigara kullanımını kesinlikle yasaklanmıştır. Öğrencilere bu yasa Türkiye'de uygulanabilir mi diye sorulduğunda hiç uygulanamaz diyenlerin oranı %15.8, çok iyi uygulanır

diyenlerin oranı %14.0 düzeyindedir. Orta derecede uygulanır diyenlerin oranı ise %22'dir. Yasanın uygulanabilirliğine az katılanlar %19, yasanın uygulanabilirliğine ortadan fazla katılanların oranı ise %29.3 düzeyindedir.

Öğrencilere yasa gereği sigara içilmeyecek kapalı mekanların bir listesi verilmiş ve bu mekanlarda sigara kullanımının yasaklanmasına ilişkin fikirleri sorulmuştur.

Ankete katılan tüm öğrenciler alışveriş merkezleri, eğitim kurumları, sağlık merkezleri, spor merkezleri gibi sigara içilmesinin yasak olduğu tüm kapalı mekanlarda sigara içenlere özel bir yer ayrılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu mekanlarda kesinlikle sigara kullanılmaması gerekir seçeneği ikinci sırada işaretlenirken tamamen serbest kalsın seçeneği en sonda yer almıştır.

Son olarak öğrencilere yasanın tümüyle Türkiye'de uygulanışındaki başarısı sorulmuştur. Hiç başarılı değil diyenlerin oranı %20.3, çok başarılı diyenlerin oranı ise %10.5'dir. Yasanın uygulanışını orta derecede başarılı bulanların oranı %22.5 iken ortanın altında başarılı bulanların oranı %21.8, ortanın üzerinde başarılı bulanların oranı ise %25.0 dır.

5.4. Değişkenler Arasındaki İlişki (Relation Between Variables)

Çalışmada sınıflama ve sıralama düzeyinde ölçülen değişkenler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olup olmadığını belirlemek amacıyla Ki-Kare (χ^2) testinden yararlanılmıştır.

- Bu amaçla sigara kullanımını yasaklayan yasaya ilişkin sorulan:
- Yasa ile ilgili bilgi sahibi olup olunmadığı
- Yasaya verilen destek
- Yasanın Türkiye'de işe yarayıp yaramayacağı
- Yasanın Türkiye'de uygulanabilirliği
- Yasanın gereğinden fazla katı olup olmadığı
- Sigara içilen alanların kısıtlanmasının sigara tüketimi üzerindeki etkisi
- Sigara ile ilgili yasal uyarıların sigara tüketimi üzerindeki etkisi
- Lokanta, eğitim kurumları, sağlık kurumları, eğlence yerleri, alışveriş merkezleri ve ulaşım araçlarında sigara kullanımının yasaklanmasına ilişkin görüşleri
- Kapalı mekanlarda tütün ürünlerinin yasaklanması ile bu mekanlara gitme sıklığında bir değişiklik olup olmadığına

ilişkin sorulan her bir soru ile cinsiyet, ailenin geliri ve yaş arasındaki ilişkilere bakılmıştır. Tüm bu ilişkiler sigara içen, hiç sigara içmemiş olan ve içip bırakmış olanlar öğrenciler için ayrı ayrı incelenmiştir.

5.4.1. Sigara Kullanan Öğrencilerin Cinsiyetlerin Göre Değerlendirilmesi (Assessment of Smoking Students by Gender)

Sigara kullanan öğrencilerin cinsiyeti ile tütün tüketimi karşıtı kampanyalar, yasa ile ilgili bilgi sahibi olup olunmadığı, bu yasaya verilen destek, yasanın katı olup olmadığı, yasanın Türkiye'de uygulanıp uygulanamayacağı, tütün ürünlerinin kapalı mekanlarda yasaklanması değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı sonuçlar elde edilmiş ve sonuçlar toplu olarak Tablo2'de verilmiştir.

Sigara içen öğrenciler Türkiye’de uygulanmaya başlanan 4207 sayılı yasaya ilişkin orta seviyede bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir. Hem kız hem de erkek öğrencilerin bu seviyedeki bilgi düzeyleri birbirine oldukça yakın çıkmıştır. Yasayı oldukça iyi biliyorum diyenler ikinci sırada yer almaktadır ve burada da her iki cinsiyet arasında pek fazla fark bulunmamakla birlikte yasa ile ilgili hiçbir şey bilmiyorum seçeneğinde erkek öğrenciler ön sırada yer almaktadır.

Sigara karşıtı kampanyanın sigara tüketimleri üzerinde etkisi olup olmadığı sorulduğunda her iki cinsiyet grubunda da etkisi olmadığı seçeneği öne çıkarken bu seçenekte erkek öğrencilerin oranının oldukça yüksek olduğu bunun tam tersi durumda ise sigara karşıtı kampanyaların kız öğrenciler üzerindeki etkisinin daha fazla olduğu görülmektedir.

Yasaya ilişkin destekleri sorulduğunda hem kız hem de erkek öğrencilerin büyük çoğunluğunun desteklemiyorum seçeneği ön plana çıkmıştır. Bu seçenekte erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre daha önde oldukları görülürken destekliyorum seçeneğinde ise kız öğrencilerin ön planda olduğu görülmektedir.

Yasanın Türkiye’de uygulanabilirliğine ilişkin sorulan soruda kız öğrencilerin yasanın uygulanabilirliğine ilişkin inançlarının en alt seviyede olduğu görülürken erkek öğrencileri bunun tam tersi cevap verdiği görülmektedir.

Kapalı mekanlarda herhangi bir tütün kullanımının yasaklanmasına ilişkin soruya hem kız hem de erkek öğrenciler çoğunlukla bu ürünleri tüketenlere ayrı bir mekan ayrılması yönünde görüş bildirmişlerdir.

5.4.2. Sigara Kullanmayan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi (Assessment of Non-Smoking Students by Gender)

Sigara kullanmayan öğrencilere ait cinsiyet değişkeni ile yasa sonrası tütün kullanımının yasaklandığı alanlara gitme sıklığı, bu yasaya verilen destek, tütün ürünlerinin çeşitli kapalı mekanlarda yasaklanması değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı sonuçlar çıkmış ve sonuçlar toplu olarak Tablo 3’de verilmiştir.

Bu grupta yer alan hem kız hem de erkek öğrencilerin yasaya olan desteklerine bakıldığında her iki cinsiyetin de birbirine yakın bir oranla yasayı az destekledikleri görülürken bunu ikinci sırada yasayı çok destekliyorum seçeneği izlemektedir. Orta seviyede destekleyenlerin oranı ise en son sıradadır.

Yasa sonrası kapalı mekanlara gitme sıklıklarının değerlendirildiğinde ise hem kız hem de erkek öğrenciler bir değişiklik olmadığını ifade etmişlerdir. Bu mekanlarda tütün kullanılmasının yasaklanmasının doğru bir karar olup olmadığı sorusuna her iki cinsiyet grubu da doğru olmadığını söylemişlerdir. Bu ifadede kız öğrencilerin ağırlığı daha fazladır. Sağlık kurumları hariç tüm kapalı mekanlarda hem kız hem de erkek öğrenciler, tütün ürünü tüketen kişilere ayrı bir mekan ayrılmasından yana görüş bildirmişlerdir. Kız öğrenciler sağlık kurumlarında da tütün ürünlerinin tamamen yasaklanmasının doğru olduğunu ağırlıklı olarak söylerken erkek öğrenciler bu kurumlarda da tütün ürünleri tüketenlere ayrı bir yer ayrılması seçeneğini ağırlıklı olarak ifade etmişlerdir.

5.4.3. Sigara Kullanmayı Bırakmış Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi (Assessment of Students who Quit Smoking by Gender)

Sigara kullanıp da sonradan bırakmış olan öğrencilerin cinsiyeti ile yasanın Türkiye’de uygulanabilirliği ve gereğinden fazla katı olup olmadığı değişkenleri arasında istatistiki olarak anlamlı sonuçlar çıkmış ve sonuçlar Tablo 4’de verilmiştir.

Kız öğrencilerin büyük bir çoğunluğu yasanın orta derecede katı olduğunu düşünürken bunu yasanın az katı olduğunu düşünen kız öğrencilerin oranı izlenmektedir. Erkek öğrencilerde ise kız öğrencilerin aksine yasanın gereğinden fazla katı olduğu düşüncesi hakimdir.

Yasanın Türkiye’de uygulanabilirliğine ilişkin sorulan soruda kız öğrencilerinin bakışı daha olumlu çıkmıştır. Kız öğrencilerin büyük bir çoğunluğu yasanın iyi uygulandığını ifade ederken bunu yasa Türkiye’de iyi uygulanmıyor seçeneği izlemiştir. Erkek öğrenciler bu sorunun tüm seçeneklerine hemen hemen yakın oranlarda cevap vermişlerdir.

5.4.4. Sigara Kullanan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Değerlendirilmesi (Assessment of Smoking Students by Financial Status)

Öğrenci ailelerinin gelirleri, düşük gelir seviyesine sahip olanlar, orta gelir seviyesine sahip olanlar ve yüksek gelir seviyesine sahip olanlar olmak üzere üç grup altında sorgulanmıştır. Sigara kullanan öğrencilerin ailelerinin geliri ile diğer değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı çıkan sonuçlar Tablo 5’de verilmiştir.

Tütün kullanılan alanların kısıtlanmasının tüm gelir gruplarında sigara kullanımını etkilediği görülmektedir. Orta gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu düşük gelir grubunda olan öğrenciler ve en son da yüksek gelir grubunda olan öğrenciler izlenmektedir. Bu alanların kısıtlanmasının sigara kullanımında etkisi olmadığı ifadesinde ise ilk sırayı yüksek gelir grubu alırken ikinci sırada düşük gelir grubu almaktadır.

Tütün kullanımı karşıtı kampanyaların tüketimleri üzerindeki etkisine bakıldığında tüm gelir grubundaki öğrencilerde, etkisi yok seçeneği ön plana çıkmaktadır. Bu seçenekte düşük gelir grubunda olanlar ilk sırada yer alırken bunu orta gelir grubunda olanlar izlenmektedir. Bu kampanyaların etkisi ile daha az tüketiyorum diyen öğrencilerin büyük çoğunluğu orta gelir grubuna dahilken, ikinci sırada ise düşük gelir grubundan olan öğrenciler yer almaktadır.

Bu öğrencilere yasaya ilişkin bilgi seviyeleri sorulduğunda çoğunluğu az bilgi sahibi olduklarını ifade etmişlerdir. Bu ifade de düşük gelir seviyesinde olanlar ilk sırada yer almaktadır. Orta gelir seviyesinde olanlar ise en fazla bilgi sahibi olan öğrencilerken hiç bilgim yok seçeneğinde yüksek gelir grubunda olan öğrenciler ilk sırada yer almaktadır.

Öğrencilerin yasaya verdikleri desteğe bakıldığında yasayı az destekliyorum diyenlerin oranının fazla olduğu görülmektedir. Burada orta gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu düşük gelir grubu izlenmektedir. Yasayı destekleyenler içinde ise düşük gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu yüksek gelir grubundan olan öğrenciler izlenmektedir.

Yasanın Türkiye’de işe yarayıp yaramayacağına ilişkin soruya öğrencilerin büyük bir çoğunluğu yasanın işe yaramayacağı görüşünü bildirmişlerdir. Bu olumsuz görüşte düşük gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu yüksek gelir grubunda olanlar izlenmektedir.

Yasanın uygulanabilirliğine ilişkin soruda olumlu ve olumsuz görüşe tüm öğrenciler hemen hemen eşit oranlarda cevap vermişlerdir. Olumsuz cevap veren öğrenciler alt ve orta gelir grubundayken olumlu cevap veren öğrencilerde her gelir grubu birbirine yakın çıkmıştır.

5.4.5. Sigara Kullanmayan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Sonuçlar (Assessment of Non-Smoking Students by Financial Status)

Sigara kullanmayan öğrencilerin ailelerinin geliri ile diğer değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı çıkan sonuçlar Tablo 6'da verilmiştir.

Yasanın kapalı mekanlarda tütün kullanımına ilişkin getirdiği kısıtlamalar ile bu öğrencilerin bu tür mekanlara gitme sıklığında bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Orta gelir grubunda olan öğrenciler ilk sırada yer alırken bunu düşük gelir grubundan olanlar izlemektedir.

Bu grupta yer alan öğrencilerin çoğunluğu yasanın Türkiye'de işe yaramayacağı düşüncesindedirler. Bu düşüncede orta gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu düşük gelir grubunda olan öğrenciler izlemektedir. Herhangi bir tütün ürünü kullanmayan öğrencilerden en çok orta gelir seviyesinde olan öğrencilerin yasaya güvensizlikleri söz konusudur. Bunu düşük gelir grubunda olanlar izlemektedir.

Yasanın uygulanışına ilişkin verilen yanıtlara bakıldığında iyi uygulanıyor seçeneği ilk sırada yer almaktadır. Bu seçenekte orta gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu düşük gelir grubu izlemektedir.

Tüm gelir gruplarında, tütün kullananlara kapalı mekanlarda özel bir yer ayrılmasından yana bir görüş hakimdir.

5.4.6. Sigara Kullanmayı Bırakmış Olan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Sonuçlar (Assessment of Students who Quit Smoking by Financial Status)

Daha önce sigara kullanmış ve bırakmış olan öğrencilerin ekonomik durumları ile diğer değişkenler arasında istatistiki olarak anlamlı bulunan sonuçlar Tablo 7'de verilmiştir.

Bu öğrencilerin yasayla ilgili bilgi seviyeleri sorulduğunda düşük gelir grubunda olanların daha çok bilgiye sahip oldukları bunu orta seviyede gelire sahip olanların izlediği ve en son sırada da yüksek gelir seviyesine sahip olan öğrencilerin yer aldığı görülmektedir. Yine düşük gelir seviyesine sahip olan öğrencilerin yasaya desteklerinin daha fazla olduğu bunu orta ve yüksek gelir grubuna sahip öğrencilerin izlediği görülmektedir. Her üç gelir grubunda olanların yasanın Türkiye'de uygulanışına bakışları orta düzeyde çıkmıştır. Tüm gelir grubundaki öğrenciler yasayı fazla katı bulmaktadırlar.

Tüm öğrenciler tütün kullananlara kapalı mekanlarda özel bir yer ayrılmasından yana görüş bildirmişlerdir.

5.4.7. Sigara Kullanan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi (Assessment of Smoking Students by Age)

Sigara kullanan öğrencilerin yaşları ile bağımsız değişkenler arasında anlamlı çıkan sonuçlar Tablo 8'de verilmiştir.

Öğrenciler 18 yaş ve altı, 19-22 yaş aralığı ve 23 yaş ve üzeri olmak üzere üç yaş grubunda ele alınmışlardır.

Sigara içilen kamu alanlarının kısıtlanmasının sigara tüketimleri üzerinde hiç etkisi olmadığını ifade eden öğrencilerin oranı her üç yaş grubunda da ilk sıradadır. Bu kısıtlama ile sigara

tüketiminin azaldığını ifade eden tek grup 23 yaş ve üzeri olan öğrencilerdir ve oranı %7 gibi oldukça düşüktür.

Sigara kullanımını karşıtı kampanyaların sigara tüketimleri üzerindeki etkilerine bakıldığında ilk iki yaş grubunda yer alan öğrencilerin bu kampanyalardan etkilenmediği buna karşın yaşı daha büyük olan öğrencilerin ise etkilendiği görülmektedir.

Tüm yaş grubundaki öğrencilerin kanuna ilişkin bilgi seviyelerine bakıldığında en fazla bilgi sahibi olan öğrenciler 23 yaş ve üzeri olanlardır.

Kamuya açık alanlarda sigara tüketiminin yasaklanması ile 18 yaş ve daha altında olan öğrenciler bu tür yerlere daha az gittiklerini söylerken 23 yaş ve üzerinde olan öğrenciler bu kısıtlamanın davranışlarında herhangi bir değişiklik yaratmadığını ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin yasaya olan destek ve inancı sorulduğunda ise desteği ve inancı en fazla olan yaş grubu 18 yaş ve altıyken üst yaş grubundakiler ikinci sırada yer almaktadır.

Yasanın Türkiye’de iyi uygulanıp uygulanmadığına ilişkin fikirleri sorulduğunda ise yine çoğunlukla 18 yaş ve altı yaş grubunu yasanın iyi uygulandığını ifade etmişlerdir. Her üç yaş grubunda olan öğrenciler yasanın gereğinden fazla katı olduğu konusunda hemfikirlerdir.

5.4.8. Sigara Kullanmayan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi (Assessment of Non-Smoking Students by Age)

Sigara kullanmayan öğrencilerin yaşlarına göre analiz sonuçları Tablo 9’da verilmiştir.

Sigara tüketmeyen öğrencilerin yasaya ilişkin bilgi seviyelerine bakıldığında 23 yaş grubu üzerindeki öğrenciler en az bilgiye sahipken daha alt yaş grubundakilerin bilgi seviyelerinin daha fazla olduğu görülmektedir.

Kapalı mekânlarda sigara tüketiminin yasaklanmasının doğru olup olmadığı sorulduğunda tüm yaş gurubunun büyük bir çoğunluğu bunun doğru bir karar olmadığını ve kanunla kısıtlama gelmesi ile bu tür mekânlara gitme sıklıklarında ise bir değişiklik olmadığını ifade etmişlerdir. Bu ifade de 19-22 yaş grubunda olan öğrenciler ön plana çıkmaktadır.

Öğrencilerin yasaya olan desteklerine bakıldığında en fazla desteğin 19-22 yaş aralığında olan öğrencilerden geldiği ve bunu 18 yaş ve altında olanların izlediği görülmektedir.

Yasanın Türkiye’deki uygulamasına ilişkin güvenleri sorulduğunda 19-22 yaş aralığında olan öğrencilerin güvensizlik seçeneği ilk sırada yer almaktadır.

Yasayı gereğinden fazla katı bulan yaş grubunda ise yine 19-22 yaş arasında olan öğrenciler ilk sırada yer almaktadır.

5.4.9. Sigara Kullanmayı Bırakmış Olan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi (Assessment of Students Who Quit Smoking by Age)

Tablo 10’da, herhangi bir tütün ürünü tüketmeyi bırakmış olan öğrencilerin yaşlarına göre sonuçlar verilmiştir.

Sigara kullanmayı bırakmış olan öğrencilerin kanunla ilgili bilgi seviyelerinde yaş aralığına bakıldığında 19-22 aralığında bulunan öğrencilerin en fazla bilgi sahibi oldukları görülmektedir. Her üç yaş grubunda olan öğrenciler kanun sonrası yasaklama getirilen mekânlara gitme sıklıklarında bir değişiklik olmadığını ifade etmişlerdir.

Kanunun Türkiye’de işe yarayıp yaramadığına ilişkin güvenleri sorulduğunda 23 ve üzeri yaş grubu en fazla güven duyan yaş grubu çıkmıştır.

6. SONUÇLAR (CONCLUSIONS)

İnsanoğlunun tütün bitkisini çeşitli amaçlarla kullanmasına ilk Amerika kıtasında rastlanırken Amerika’nın keşfi ile bu ürünün kullanımı önce Avrupa daha sonra ise tüm diğer dünya ülkelerine yayılmıştır. Başlangıçta önemli bir ticaret ürünü olduğu için kullanımı desteklenirken günümüzde bu ürünlerin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin net bir şekilde ortaya konulması ile birçok ülke bu ürünlerin kullanımına ilişkin hem sosyal hem de ekonomik kısıtlamalar getirmiştir.

Bu anlamda yapılan çalışmalar 2000’li yılların sonunda Türkiye’de de önem kazanmıştır. Türkiye’de yürürlüğe giren 4207 sayılı “Tütün Mamullerinin Zararlarının Önlenmesi ve Kontrolüne İlişkin Kanun” ile tütün tüketiminin azaltılması ve tütün tüketmeyen kişilerin koruma altına alınması amacına yönelik birçok sosyal ekonomik yaptırımlar uygulanmaya konmuştur.

Türkiye’de 1988 yılına yapılan ve tüm Türkiye’yi temsil edecek nitelikte olan PİAR araştırmasına göre tütüne başlama yaşı 11 olarak görülmüştür. 11-14 yaş aralığında sigaraya başlayanların oranı %20, 15-18 yaş aralığında olanların oranı ise %30 dur. Bu oranlar Türkiye’de tütün ürünü bağımlılığı sorununun genç kuşak açısından önemli olduğunu göstermektedir.

Bu amaçla bu çalışmanın hedef kitlesi olarak gençler alınmış ve Gazi Üniversitesinin en büyük fakültelerinden biri olan İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerine yönelik bir anket çalışması yapılmıştır.

Çalışmada Gazi Üniversitesinde okuyan gençlerin tütün ürünleri kullanımına kısıtlamalar getiren 4207 sayılı kanuna ilişkin düşüncelerini ve güvenlerini ölçmek hedeflenmiştir. Tesadüfi olarak seçilen öğrencilere 23 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Bu öğrencilerin kişisel ve ekonomik bilgileri yanında;

- Yasa ile ilgili bilgi sahibi olup olmadıkları,
- Yasaya destek verip vermedikleri,
- Yasanın Türkiye’de işe yarayıp yaramayacağı,
- Yasanın Türkiye’de gereği gibi uygulanıp uygulanamayacağı,
- Yasanın gereğinden katı olup olmadığı,
- Kapalı mekânlarda tütün kullanımının yasaklanmasının doğru bir karar olup olmadığı,
- Yasanın tütün kullanımında bir değişiklik yaratıp yaratmadığı,
- Eğitim, sağlık, spor, alışveriş merkezleri, ulaşım araçları vb tüm kamuya açık kapalı mekânlarda tütün kullanımının kısıtlanmasına onay verip vermediklerine yönelik Türkiye’de uygulanan 4207 kanunla ilgili sorular yöneltilmiştir.

Bu sekiz madde altında özetlenen her bir sorunun öğrencinin cinsiyeti, ailelerinin ekonomik durumu ve yaşları arasındaki ilişkiye bakılmıştır. Tüm bu ilişkiler herhangi bir tütün ürünü kullanan, kullanmayan ve bırakanlar üzerinden incelenmiştir.

Anket uygulanan öğrencilerin sigara kullanımına ilişkin bilgilere bakıldığında herhangi bir tütün ürünü kullanmayanların oranı % 64.5, kullananların oranı ise %20.5’dir. Bu ürünleri kullanıp da bırakmış olanların oranı ise %15’dir. Tütün ürünü kullanıcılarının

%52.4 bu ürünleri kullanmayı bırakmak isterken %47.6'sı ise bırakmak istemediğini ifade etmiştir.

Bu ürünlerin kullanımını bırakmak isteyenlere bunun gerekçesi sorulduğunda %51.2 ekonomik olarak zorlandığı, %44.0 sağlık sorunu yaşadığı ve %4.7 sigara karşıtı kampanyalardan etkilendiği için bırakmak istediklerini söylemişlerdir. Sigara kullanımını bırakmış olan öğrencilerden ise %61.7'si sağlık sorunlarından, %15.0 ekonomik nedenlerden ve %23.3 sigara karşıtı kampanyalardan etkilendiği için bıraktıklarını ifade etmişlerdir.

Öğrencilerin 4207 sayılı yasa hakkındaki bilgi seviyelerine bakıldığında biraz bilgisi olanların oranı %41.8 ile ilk sırada yer almaktadır. Bunu %37.2 ile yasa hakkında oldukça bilgisi olanlar izlerken hiç bilgisi olmayanların oranı %21'dir. Yasa hakkında az bilgi seviyesine sahibim ve oldukça iyi biliyorum diyen seçeneklerde hem kız hem de erkek öğrencilerin oranı birbirine yakın çıkmıştır. Yasa ile ilgili hiçbir şey bilmiyorum seçeneğinde ise erkek öğrenciler ön sırada yer almaktadır.

Öğrencilerin yasaya verdikleri desteğe bakıldığında %31 yasayı desteklerken %53'nün desteğinin olmadığı ya da az olduğu görülmektedir. Yasayı orta derecede destekleyenlerin oranı ise %15.8'dir. Verilen desteğe bakıldığında kız öğrencilerin yasayı daha çok destekledikleri görülmektedir.

Yasanın gereğinden fazla katı olup olmadığına ilişkin düşünceleri sorulduğunda %43.1'i katı olduğunu %28.8'i ise katı olmadığını düşünmektedir. Yasayı orta derecede katı bulanların oranı %28.1'dir. Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre yasanın gereğinden fazla katı olduğunu ifade etmişlerdir.

Öğrencilere bu yasa Türkiye'de uygulanabilir mi diye sorulduğunda uygulanır diyenlerin oranı %43.1 orta derecede uygulanır diyenlerin oranı ise %22'dir. Yasanın uygulanamayacağına inanların oranı ise %34.8 düzeyindedir. Yasanın uygulanmasına ilişkin kız öğrencilerin inancı erkek öğrencilere göre daha fazladır.

Öğrencilere yasa gereği sigara içilmeyecek kapalı mekânları bir listesi verilmiş ve bu mekânlar sigara kullanımının yasaklanmasına ilişkin fikirleri sorulmuştur. Ankete katılan hem kız hem de erkek öğrenciler alışveriş merkezleri, eğitim kurumları, sağlık merkezleri, spor merkezleri gibi sigara içilmesinin yasak olduğu tüm kapalı mekânlarda sigara içenlere özel bir yer ayrılması gerektiğini ifade etmişlerdir. Bu mekânlarda kesinlikle sigara kullanılmaması gerekir seçeneği ikinci sırada işaretlenirken tamamen serbest kalsın seçeneği en son sırada yer almıştır.

Herhangi bir tütün ürünü hiç tüketmemiş olan öğrencilerden orta seviyede gelire sahip olduğunu söyleyen öğrencilerin yasaya ilişkin daha çok bilgi sahibi oldukları bunu düşük gelir seviyesinde olanların izlediği ve yüksek gelire sahip olanların ise en az bilgiye sahip oldukları görülmektedir.

Yasaya olan desteklerine bakıldığında her üç gelir grubunda da desteğin düşük olduğu görülmektedir. Orta gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu düşük ve yüksek gelir grubunda olan öğrenciler izlemektedir. Yasanın Türkiye'de işe yarayıp yaramayacağına ilişkin soruya her üç gelir grubundaki öğrenciler olumsuz bakış sergilemişlerdir. Bu olumsuz bakış da orta gelir grubu ilk sırada yer alırken bunu düşük gelir grubu ve en sonda da yüksek gelir grubu izlemektedir. Yasanın Türkiye'de uygulanışına ilişkin verilen yanıtlara bakıldığında orta gelir grubunda olan öğrencilerin görüşleri daha çok olumsuzken düşük ve yüksek gelire sahip öğrencilerin görüşleri daha olumlu olduğu görülmüştür.

Her üç gelir grubundaki öğrenciler yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünmektedirler. Kapalı mekânlarda tütün ürünlerinin

kullanılmasının yasaklamasına ilişkin soruda her üç gelir grubundan öğrenciler bu tür yerlerde tütün ürünü kullanıcılarına yönelik ayrı bir yer ayrılmasından yana görüş bildirmişlerdir. Kanunun uygulanması ile birlikte her üç gelir grubunda olan öğrencilerin bu tür yerlere gitme sıklıklarında bir değişme olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin yaşlarına ilişkin sonuçlar incelendiğinde, büyük yaş grubunda olanların yasaya ve yasanın yaptırımlarına ilişkin daha duyarlı olduğu, yaş küçüldükçe ise duyarsızlığın arttığı görülmektedir. Küçük yaş grubunda olan öğrenciler yasaya ilişkin daha az bilgi sahibiyken daha büyük olan öğrencilerin bilgi seviyelerinin daha fazla oldukları görülmektedir. Yasanın getirdiği kısıtlamalar sonucu küçük yaş grubunda olan öğrenciler kapalı mekanlara gitme sıklıklarını azalttıklarını söylerken büyük yaş grubunda olanlar ise davranışlarında bir değişme olmadığını ifade etmişlerdir. Yasanın Türkiye’de iyi uygulandığına dair inancı en fazla olanlar daha küçük yaş grubunda olan öğrencilerdir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Balcı, A., (2004). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler, Ankara: Pegem Yayıncılık.
2. Doğruel, F.ve Doğruel, S., (2000). Osmanlı’dan Günümüze Tekel, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları, ss: 25.
3. Doll, R., Peto, R., Wheatley, K., Gray, R., and Sutherland, I., (1994). Mortality in relation to smoking: 40 Years Observations On Male British Doctors, *BMJ*;309:901-11.
doi: <http://dx.doi.org/10.1136/bmj.38142.554479.AE>
4. Küresel Yetişkin Tütün Araştırması (2012). T.C. Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Haber Bülteni, Sayı: 13142.
5. Mathers, Cd. ve Loncar, D., (2006). Projections of Global Mortality and Burden of Disease from 2002 To 2030. *PLoS Medicine*, 3(11): e442.
6. Oberg, M., Jaakkola MS., Woodward, A., Peruga, A., and Prüss-Ustün A., (2011). Worldwide burden of disease from exposure to second-hand smoke: A Retrospective Analysis of Data from 192 Countries. *The Lancet*, vol. 377, issue 9760, 8-14.
7. Peto, R., Lopez, A., Boreham, J., Thun, M., and Clark Hj., (1994). Mortality From Smoking in Developed Countries 1950-2000: Indirect Estimates From National Vital Statistics. Oxford University Press.
8. PİAR (1998). Sigara Alışkanlıkları ve Sigara ile Mücadele Kampanyası Kamuoyu Araştırması Raporu.
9. Resmi Gazete (2009). 4207 Sayılı Kanunun Hükümlerinin Uygulanması İle İlgili Sağlık Bakanlığı Genelgesi, Sayı: 27290, 2009/44.
10. Royal College of Physicians (2007). Harm reduction in nicotine addiction: helping people who can’t quit. A report by the tobacco Advisory Group of the Royal College of Physicians. London: RCP.
11. Shavelle, R. M., Paculdo, D. R., Strauss, D. J., and Kush, S. J., (2008). Smoking Habit and Mortality: A Meta Anlysis, *Journal of Insurance Medicine*; 40:170-178
12. Tütün Eksper (2013). <http://www.tutunekspers.org.tr> (e.t. 16.02.2013)
13. Who Global Report (2012). Mortality Attributable to Tobacco, World Health Organization.
14. World Bank.(1999). Curbing the epidemic: Governments and Economics of Tobacco Control. Washington DC: World Bank. www.worldbank.org/tobacco/chapter1.asp (e.t. 16.02.2013).

EKLER:

Tablo 1. Tütün Kanunu ve Yaptırımlar ile İlgili Genel Hükümler
(Table 1. General Provisions Related with Tobacco Law and Penal Sanctions)

Suç Türü	Uygulanacak Ceza (TL)		Cezayı Uygulayacak Yetkili
	2011	2012	
Kapalı mekanlarda ve kültür, sanat, spor gibi aktivitelerin yapıldığı açık alanlarda tütün mamulleri tüketiminde şahıslara uygulanacak ceza	75,00	82,00	En yakın kolluk birimi yetkilileri ve yetkili kamu görevlisi
Tütün ürünlerine ilişkin pozitif reklamların şirketler ve şahıslar tarafından yapılması	61,638 TL'den 308,194 TL'ye	67,962 TL'den 339,814 TL'ye	Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulu
Sağlık, eğitim, öğretim, kültür ve spor hizmeti verilen yerlerde tütün ürünleri satışının yapılması	1232,00	1358,00	Mahalli Mülki Amir
Tütün ürünleri atıklarının çevreye atılması	26,00	28,00	Belediye Zabıta Görevlileri
Yerel TV yayınlarında tütün ürünlerinin gösterilmesi	1232,00 TL'den 6.296 TL'ye	1358,00 TL'den 6.941 TL'ye	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)
Bölgesel TV yayınlarında tütün ürünlerinin gösterilmesi	6296,00 TL'den 12327,00 TL'ye	6941,00 TL'den 13591,00 TL'ye	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)
Ulusal TV yayınlarında tütün ürünlerinin gösterilmesi	61638,00 TL'den 123277,00 TL'ye	67962,00 TL'den 135925,00 TL'ye	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)
18 yaşından küçük kişilerin tütün ve tütün ürünleri imalatında ve satışında istihdam edilmesi	1232,00	1358,00	Mahalli Mülki Amir
18 yaşından küçük kişilere tütün ürünlerinin satılması ve tüketimine sunulması	6 aydan 1 yıla kadar hapis cezası		Cumhuriyet Savcılığı (Adli Soruşturma)
Tütün yasağı ile ilgili uyarıcı levhaların asılmaması	1232	1358	Mahalli Mülki Amir

Tablo 1. (Devamı) Tütün Kanunu ve Yaptırımlar ile İlgili Genel Hükümler
(Table 1. (Cont.) General Provisions Related with Tobacco Law and Penal Sanctions)

Tütün ürünlerinin üzerinde uyarıcı mesajların bulunmaması	308,194 TL'den az olmamak koşuluyla ürünün piyasa değeri kadar ceza	339,814 TL'den az olmamak koşuluyla ürünün piyasa değeri kadar ceza	Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulu ve Mahalli Mülki Amir
Yerel, bölgesel ve ulusal yayın yapan TV ve radyo kanallarında sigaranın zararlarına ilişkin kamu spotunun yayınlanmaması	TV için 1232 TL'den 6296 TL'ye Radyo için 122,00 TL'den 616,00 TL'ye	TV için 1358 TL'den 6941 TL'ye Radyo için 134,00 TL'den 679,00 TL'ye	Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)
Tütün kanununa ilişkin yasakları uygulamakla yetkili kılınan görevlilerin görevini yerine getirmemesi	Mevzuatta disiplin uygulanır	yer alan hükümleri	Yetkili üst makamlar

Tablo 2. Sigara Kullanan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi
(Table 2. Assessment of Smoking Students by Gender)

			Cinsiyetiniz?		Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			Erkek	Kadın			
Sigara ile ilgili yayımlanan TV ve Radyo reklamları ile sigara paketi üzerindeki uyarıların sizin sigara	Evet, daha az içiyorum	Frekans	7	12	19	3.72	0.054**
		Top. %	8,5%	14,6%	23,2%		
	Hayır, bir etkisi yok	Frekans	39	24	63		
		Top. %	47,6%	29,3%	76,8%		
	Toplam	Frekans	46	36	82		
		Top. %	56,1%	43,9%	100,0%		
Kapalı alanlarda ve işyerlerinde sigara içilmesini yasaklayan Kanun ile ilgili bir şey duydunuz mu?	Oldukça çok şey okudum, duydum	Frekans	14	15	29	5.16	0.075**
		Top. %	17,1%	18,3%	35,4%		
	Biraz duydum	Frekans	19	18	37		
		Top. %	23,2%	22,0%	45,1%		
	Hiçbir şey duymadım	Frekans	13	3	16		
		Top. %	15,9%	3,7%	19,5%		
	Toplam	Frekans	46	36	82		
		Top. %	56,1%	43,9%	100,0%		
Sizin bu yasa ile ilgili desteğiniz hangi yöndedir?	Az destekliyorum	Frekans	23	14	37	15.26	0.004*
		Top. %	28,0%	17,0%	45,2%		
	Orta destekliyorum	Frekans	6	7	13		
		Top. %	7,3%	8,5%	15,9%		
	Tam destekliyorum	Frekans	17	15	32		
		Top. %	20,7%	18,3%	39,0%		
Toplam	Frekans	46	36	82			
	Top. %	56,1%	43,9%	100,0%			
Yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünüyorum	Az Katılıyorum	Frekans	18	11	29	11,53	0,021*
		Top. %	22,0%	13,4%	35,4%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	12	19	31		
		Top. %	14,6%	23,2%	37,8%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	16	6	22		
		Top. %	19,5%	7,3%	26,9%		
Toplam	Frekans	46	36	82			
	Top. %	56,1%	43,9%	100,0%			
Yasa Türkiye'de oldukça iyi uygulanıyor	Az Katılıyorum	Frekans	13	19	32	9,16	0,057**
		Top. %	15,8%	23,2%	39,0%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	15	4	19		
		Top. %	18,3%	4,9%	23,2%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	18	13	31		
		Top. %	22,0%	15,8%	37,8%		
Toplam	Frekans	46	36	82			
	Top. %	56,1%	43,9%	100,0%			

Tablo3. Sigara Kullanmayan Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi
(Table 3. Assessment of Non-Smoking Students by Gender)

			Cinsiyetiniz ?		Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			Erkek	Kadın			
Alışveriş merkezlerinde Mayıs 2008'de sigara içilmesinin yasaklanmasından bu yana bu tür merkezlerin içerisindeki restoran, kahvehane, lokanta, bar ve kafelere gitme sıklığınız nazaran nasıl etkilendi?	Daha sık gidiyorum	Frekans	12	32	44	18,88	,000
		Top. %	4,7%	12,4%	17,1%		
	Daha az gidiyorum	Frekans	16	41	57		
		Top. %	6,2%	15,9%	22,1%		
	Gitme sıklığımda bir değişiklik olmadı	Frekans	43	46	89		
		Top. %	16,7%	17,8%	34,5%		
	Bu tür yerlere gitmem	Frekans	41	27	68		
		Top. %	15,9%	10,5%	26,4%		
Toplam	Frekans	112	146	258			
	Top. %	43,4%	56,6%	100,0%			
Sizin bu yasa ile ilgili desteğiniz hangi yöndedir?	Hiç desteklemiyorum	Frekans	43	36	79	14,17	0,006 *
		Top. %	16,7%	14,0%	30,6%		
	Az destekliyorum	Frekans	30	38	68		
		Top. %	11,6%	14,7%	26,4%		
	Orta destekliyorum	Frekans	18	23	41		
		Top. %	7,0%	8,9%	15,9%		
	Tam destekliyorum	Frekans	18	27	45		
		Top. %	7,0%	10,5%	17,4%		
Çok destekliyorum	Frekans	3	22	25			
	Top. %	1,2%	8,5%	9,7%			
Toplam	Frekans	112	146	258			
	Top. %	43,4%	56,6%	100,0%			
Kapalı mekânlarda sigara içilmemesi çok doğru bir karar	Hiç Katılmıyorum	Frekans	54	55	109	17,74	0,001 *
		Top. %	20,9%	21,3%	42,2%		
	Az Katılıyorum	Frekans	14	35	49		
		Top. %	5,4%	13,6%	19,0%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	26	19	45		
		Top. %	10,1%	7,4%	17,4%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	11	33	44		
		Top. %	4,3%	12,8%	17,1%		
Çok Katılıyorum	Frekans	7	4	11			
	Top. %	2,7%	1,6%	4,3%			
Toplam	Frekans	112	146	258			
	Top. %	43,4%	56,6%	100,0%			

Tablo 4. Sigara Kullanmayı Bırakmış Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi
(Table 4. Assessment of Students who Quit Smoking by Gender)

			Cinsiyetiniz?		Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			Erkek	Kadın			
Yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum	Frekans	1	8	9	13,429	0,009*
		Top. %	1,7%	13,3%	15,0%		
	Az Katılıyorum	Frekans	4	5	9		
		Top. %	6,7%	8,3%	15,0%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	3	18	21		
		Top. %	5,0%	30,0%	35,0%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	10	5	15		
		Top. %	16,7%	8,3%	25,0%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	2	4	6		
		Top. %	3,3%	6,7%	10,0%		
Toplam	Frekans	20	40	60			
	Top. %	33,3%	66,7%	100,0%			
Yasa Türkiye’de oldukça iyi uygulanıyor	Hiç Katılmıyorum	Frekans	3	5	8	14,01	0,007*
		Top. %	5,0%	8,3%	13,3%		
	Az Katılıyorum	Frekans	4	12	16		
		Top. %	6,7%	20,0%	26,7%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	7	2	9		
		Top. %	11,7%	3,3%	15,0%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	2	17	19		
		Top. %	3,3%	28,3%	31,7%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	4	4	8		
		Top. %	6,7%	6,7%	13,3%		
Toplam	Frekans	20	40	60			
	Top. %	33,3%	66,7%	100,0%			

Tablo 5. Sigara Kullanan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 5. Assessment of Smoking Students by Financial Status)

		Ailenizin aylık gelir durumu?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)	
		1000 TL ve daha az	1001 - 2000 TL	2001 TL ve üstü				
Sizce sigara içtiğiniz alanların kısıtlanması sizin sigara tüketiminizi nasıl etkiledi?	Hiç etkilemedi	Frekans	28	33	15	76	7,91	0,019*
		Top. %	34,1%	40,2%	18,3%			
	Etkiledi, sigara içme sıklığım azaldı	Frekans	2	0	4	6		
		Top. %	2,4%	0,0%	4,9%	7,3%		
	Toplam	Frekans	30	33	19	82		
		Top. %	36,6%	40,2%	23,2%	100,0%		
Sigara ile ilgili yayımlanan TV ve Radyo reklamları ile sigara paketi üzerindeki uyarıların	Evet, daha az içiyorum	Frekans	6	12	1	19	6,81	0,033*
		Top. %	7,3%	14,6%	1,2%			
	Hayır, bir etkisi yok	Frekans	24	21	18	63		
		Top. %	29,3%	25,6%	22,0%	76,8%		
	Toplam	Frekans	30	33	19	82		
		Top. %	36,6%	40,2%	23,2%	100,0%		
Kapalı alanlarda ve işyerlerinde sigara içilmesini yasaklayan Kanun ile ilgili birşey duydunuz mu?	Oldukça çok şey okudum, duydum	Frekans	3	23	3	29	42,30	,000
		Top. %	3,7%	28,0%	3,7%			
	Biraz duydum	Frekans	22	9	6	37		
		Top. %	26,8%	11,0%	7,3%	45,1%		
	Hiçbir şey duymadım	Frekans	5	1	10	16		
		Top. %	6,1%	1,2%	12,2%	19,5%		
Toplam	Frekans	30	33	19	82			
	Top. %	36,6%	40,2%	23,2%	100,0%			
Sizin bu yasa ile ilgili desteğiniz hangi yödedir?	Hiç desteklemiyorum	Frekans	1	1	1	3	23,53	0,003*
		Top. %	1,2%	1,2%	1,2%			
	Az destekliyorum	Frekans	11	17	6	34		
		Top. %	13,4%	20,7%	7,3%	41,5%		
	Orta destekliyorum	Frekans	1	8	4	13		
		Top. %	1,2%	9,8%	4,9%	15,9%		
	Tam destekliyorum	Frekans	15	5	2	22		
		Top. %	18,3%	6,1%	2,4%	26,8%		
	Çok destekliyorum	Frekans	2	2	6	10		
		Top. %	2,4%	2,4%	7,3%	12,2%		
	Toplam	Frekans	30	33	19	82		
		Top. %	36,6%	40,2%	23,2%	100,0%		

Tablo 5. (Devamı) Sigara Kullanan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 5. (Cont.) Assessment of Smoking Students by Financial Status)

		Ailenizin aylık gelir durumu?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)	
		1000 TL ve daha az	1001 - 2000 TL	2001 TL ve üstü				
Kapalı mekânlarda sigara kullanımı yasaklayan yasa Türkiye'de işe yaramaz.	Hiç Katılmıyorum	Frekans	4	10	1	15	35,38	,000
		Top. %	4,9%	12,2%	1,2%	18,3%		
	Az Katılıyorum	Frekans	1	4	2	7		
		Top. %	1,2%	4,9%	2,4%	8,5%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	11	6	4	21		
		Top. %	13,4%	7,3%	4,9%	25,6%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	13	2	12	27		
		Top. %	15,9%	2,4%	14,6%	32,9%		
Yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum	Frekans	3	3	3	9	41,774	,000
		Top. %	3,7%	3,7%	3,7%	11,0%		
	Az Katılıyorum	Frekans	17	3	0	20		
		Top. %	20,7%	3,7%	0,0%	24,4%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	1	22	8	31		
		Top. %	1,2%	26,8%	9,8%	37,8%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	7	4	7	18		
		Top. %	8,5%	4,9%	8,5%	22,0%		
Kapalı mekânlarda sigara içilmemesi çok doğru bir karar	Hiç Katılmıyorum	Frekans	8	6	1	15	19,441	0,013*
		Top. %	9,8%	7,3%	1,2%	18,3%		
	Az Katılıyorum	Frekans	7	15	6	28		
		Top. %	8,5%	18,3%	7,3%	34,1%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	3	1	6	10		
		Top. %	3,7%	1,2%	7,3%	12,2%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	5	7	6	18		
		Top. %	6,1%	8,5%	7,3%	22,0%		
Yasa Türkiye'de oldukça iyi uygulanıyor	Hiç Katılmıyorum	Frekans	3	17	1	21	41,373	,000
		Top. %	3,7%	20,7%	1,2%	25,6%		
	Az Katılıyorum	Frekans	1	7	3	11		
		Top. %	1,2%	8,5%	3,7%	13,4%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	15	0	4	19		
		Top. %	18,3%	0,0%	4,9%	23,2%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	10	7	7	24		
		Top. %	12,2%	8,5%	8,5%	29,3%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	1	2	4	7		
		Top. %	1,2%	2,4%	4,9%	8,5%		
	Toplam	Frekans	30	33	19	82		
		Top. %	36,6%	40,2%	23,2%	100,0%		

Tablo 6. Sigara Kullanmayan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Sonuçlar
(Table 6. Assessment of Non-Smoking Students by Financial Status)

			Ailenizin aylık gelir durumu?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			1000 TL ve daha az	1001 - 2000 TL arası	2001 TL ve üstü			
Alışveriş merkezlerinde Mayıs 2008'de sigara içilmesinin yasaklanmasından bu yana bu tür merkezlerin içerisindeki restoran, kahvehane, lokanta, bar ve kafelere gitme sıklığınız eskiye nazaran	Daha sık gidiyorum	Frekans	11	29	4	44	22,191	0,001*
		Top. %	4,3%	11,2%	1,6%	17,1%		
	Daha az gidiyorum	Frekans	23	27	7	57		
		Top. %	8,9%	10,5%	2,7%	22,1%		
	Gitme sıklığımda bir	Frekans	23	55	11	89		
		Top. %	8,9%	21,3%	4,3%	34,5%		
Bu tür yerlere gitmem	Frekans	39	21	8	68			
	Top. %	15,1%	8,1%	3,1%	26,4%			
Toplam	Frekans	96	132	30	258			
	Top. %	37,2%	51,2%	11,6%	100,0%			
Kapalı mekânlarda sigara kullanımı yasaklayan yasa Türkiye'de işe yaramaz.	Hiç Katılmıyorum	Frekans	20	12	9	41	17,848	0,022*
		Top. %	7,8%	4,7%	3,5%	15,9%		
	Az Katılıyorum	Frekans	24	25	7	56		
		Top. %	9,3%	9,7%	2,7%	21,7%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	15	26	7	48		
		Top. %	5,8%	10,1%	2,7%	18,6%		
Tam Katılıyorum	Frekans	22	46	6	74			
	Top. %	8,5%	17,8%	2,3%	28,7%			
Çok Katılıyorum	Frekans	15	23	1	39			
	Top. %	5,8%	8,9%	,4%	15,1%			
Toplam	Frekans	96	132	30	258			
	Top. %	37,2%	51,2%	11,6%	100,0%			
Yasa Türkiye'de oldukça iyi uygulanıyor	Hiç Katılmıyorum	Frekans	15	34	3	52	17,868	0,022*
		Top. %	5,8%	13,2%	1,2%	20,2%		
	Az Katılıyorum	Frekans	20	32	8	60		
		Top. %	7,8%	12,4%	3,1%	23,3%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	26	28	8	62		
		Top. %	10,1%	10,9%	3,1%	24,0%		
Tam Katılıyorum	Frekans	30	19	8	57			
	Top. %	11,6%	7,4%	3,1%	22,1%			
Çok Katılıyorum	Frekans	5	19	3	27			
	Top. %	1,9%	7,4%	1,2%	10,5%			
Toplam	Frekans	96	132	30	258			
	Top. %	37,2%	51,2%	11,6%	100,0%			

Tablo 7. Sigara Kullanmayı Bırakmış Olan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Sonuçlar
(Table 7. Assessment of Students who Quit Smoking by Financial Status)

			Ailenizin aylık gelir durumu?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			1000 TL ve daha az	1001 - 2000 TL arası	2001 TL ve üstü			
Kapalı alanlarda ve işyerlerinde sigara içilmesini yasaklayan Kanun ile ilgili birşey duydunuz mu?	Oldukça çok şey okudum, duydum	Frekans	6	3	7	16	19,397	0,001*
		Top. %	10,0%	5,0%	11,7%	26,7%		
	Biraz duydum	Frekans	17	9	1	27		
		Top. %	28,3%	15,0%	1,7%	45,0%		
	Hiçbir şey duymadım	Frekans	8	9	0	17		
		Top. %	13,3%	15,0%	0,0%	28,3%		
Toplam	Frekans	31	21	8	60			
Top. %	51,7%	35,0%	13,3%	100,0%				
Sizin bu yasa ile ilgili desteğiniz hangi yöndedir?	Hiç desteklemiyorum	Frekans	8	7	2	17	29,72	,000
		Top. %	13,3%	11,7%	3,3%	28,3%		
	Az destekliyorum	Frekans	3	3	6	12		
		Top. %	5,0%	5,0%	10,0%	20,0%		
	Orta destekliyorum	Frekans	3	6	0	9		
		Top. %	5,0%	10,0%	0,0%	15,0%		
	Tam destekliyorum	Frekans	15	2	0	17		
		Top. %	25,0%	3,3%	0,0%	28,3%		
Çok destekliyorum	Frekans	2	3	0	5			
	Top. %	3,3%	5,0%	0,0%	8,3%			
Toplam	Frekans	31	21	8	60			
Top. %	51,7%	35,0%	13,3%	100,0%				
Kapalı mekânlarda sigara kullanımı yasaklayan yasa Türkiye'de işe yaramaz.	Hiç Katılmıyorum	Frekans	4	3	0	7	13,861	0,085**
		Top. %	6,7%	5,0%	0,0%	11,7%		
	Az Katılıyorum	Frekans	5	5	3	13		
		Top. %	8,3%	8,3%	5,0%	21,7%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	7	10	2	19		
		Top. %	11,7%	16,7%	3,3%	31,7%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	13	2	1	16		
		Top. %	21,7%	3,3%	1,7%	26,7%		
Çok Katılıyorum	Frekans	2	1	2	5			
	Top. %	3,3%	1,7%	3,3%	8,3%			
Toplam	Frekans	31	21	8	60			
Top. %	51,7%	35,0%	13,3%	100,0%				

Tablo 7. (Devamı) Sigara Kullanmayı Bırakmış Olan Öğrencilerin Ekonomik Durumlarına Göre Sonuçlar
(Table 7. (Cont.) Assessment of Students who Quit Smoking by Financial Status)

			Ailenizin aylık gelir durumu?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			1000 TL ve daha az	1001 - 2000 TL arası	2001 TL ve üstü			
Yasanın gereğinden fazla katıldığını düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum	Frekans	8	1	0	9	19,283	0,013*
		Top. %	13,3%	1,7%	0,0%	15,0%		
	Az Katılıyorum	Frekans	6	3	0	9		
		Top. %	10,0%	5,0%	0,0%	15,0%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	8	8	5	21		
		Top. %	13,3%	13,3%	8,3%	35,0%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	8	7	0	15		
		Top. %	13,3%	11,7%	0,0%	25,0%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	1	2	3	6		
		Top. %	1,7%	3,3%	5,0%	10,0%		
	Toplam	Frekans	31	21	8	60		
		Top. %	51,7%	35,0%	13,3%	100,0%		

Tablo 8. Sigara Kullanan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 8. Assessment of Smoking Students by Age)

			Yaşınız?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			18 Yaş ve altı	19 - 22 Yaş arası	23 Yaş ve üstü			
Sizce sigara içtiğiniz alanların kısıtlanması sizin sigara tüketiminizi nasıl etkiledi?	Hiç etkilemedi	Frekans	29	29	18	76	15,645	,000
		Top. %	35,4%	35,4%	22,0%	92,7%		
	Etkiledi, sigara içme	Frekans	0	0	6	6		
		Top. %	0,0%	0,0%	7,3%	7,3%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		
Sigara ile ilgili yayımlanan TV ve Radyo reklamları ile sigara paketi üzerindeki uyarıların sizin sigara	Evet, daha az içiyorum	Frekans	4	3	12	19	13,817	0,001*
		Top. %	4,9%	3,7%	14,6%	23,2%		
	Hayır, bir etkisi yok	Frekans	25	26	12	63		
		Top. %	30,5%	31,7%	14,6%	76,8%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		
Kapalı alanlarda ve işyerlerinde sigara içilmesini yasaklayan Kanun ile ilgili birşey duydunuz mu?	Oldukça çok şey okudum,	Frekans	4	6	19	29	42,572	,000
		Top. %	4,9%	7,3%	23,2%	35,4%		
	Biraz duydum	Frekans	12	21	4	37		
		Top. %	14,6%	25,6%	4,9%	45,1%		
	Hiçbir şey duymadım	Frekans	13	2	1	16		
		Top. %	15,9%	2,4%	1,2%	19,5%		
Toplam	Frekans	29	29	24	82			
	Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%			
Alışveriş merkezlerinde Mayıs 2008'de sigara içilmesinin yasaklanmasından bu yana bu tür merkezlerin içerisindeki restoran, kahvehane, lokanta, bar ve kafelere gitme sıklığınız eskiye nazaran nasıl etkilendi?	Daha sık gidiyorum	Frekans	7	9	2	18	31,385	,000
		Top. %	8,5%	11,0%	2,4%	22,0%		
	Daha az gidiyorum	Frekans	17	3	4	24		
		Top. %	20,7%	3,7%	4,9%	29,3%		
	Gitme sıklığınızda bir değişiklik olmadı	Frekans	2	14	17	33		
		Top. %	2,4%	17,1%	20,7%	40,2%		
	Bu tür yerlere gitmem	Frekans	3	3	1	7		
		Top. %	3,7%	3,7%	1,2%	8,5%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		

Tablo 8. (Devamı) Sigara Kullanan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 8. (Cont.) Assessment of Smoking Students by Age)

			Yaşınız?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			18 Yaş ve altı	19 - 22 Yaş arası	23 Yaş ve üstü			
Sizin bu yasa ile ilgili desteğiniz hangi yöndedir?	Hiç desteklemiyorum	Frekans	1	1	1	3	21,311	0,006
		Top. %	1,2%	1,2%	1,2%	3,7%		
	Az destekliyorum	Frekans	5	13	16	34		
		Top. %	6,1%	15,9%	19,5%	41,5%		
	Orta destekliyorum	Frekans	4	5	4	13		
		Top. %	4,9%	6,1%	4,9%	15,9%		
	Tam destekliyorum	Frekans	11	9	2	22		
		Top. %	13,4%	11,0%	2,4%	26,8%		
	Çok destekliyorum	Frekans	8	1	1	10		
		Top. %	9,8%	1,2%	1,2%	12,2%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		
Kapalı mekânlarda sigara kullanımı yasaklayan yasa Türkiye'de işe yaramaz.	Hiç Katılmıyorum	Frekans	3	5	7	15	52,049	,000
		Top. %	3,7%	6,1%	8,5%	18,3%		
	Az Katılıyorum	Frekans	1	2	4	7		
		Top. %	1,2%	2,4%	4,9%	8,5%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	4	15	2	21		
		Top. %	4,9%	18,3%	2,4%	25,6%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	21	4	2	27		
		Top. %	25,6%	4,9%	2,4%	32,9%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	0	3	9	12		
		Top. %	0,0%	3,7%	11,0%	14,6%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		
Yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum	Frekans	6	1	2	9	37,85	,000
		Top. %	7,3%	1,2%	2,4%	11,0%		
	Az Katılıyorum	Frekans	10	8	2	20		
		Top. %	12,2%	9,8%	2,4%	24,4%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	1	11	19	31		
		Top. %	1,2%	13,4%	23,2%	37,8%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	11	6	1	18		
		Top. %	13,4%	7,3%	1,2%	22,0%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	1	3	0	4		
		Top. %	1,2%	3,7%	0,0%	4,9%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		

Tablo 8. (Devamı) Sigara Kullanan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 8. (Cont.) Assessment of Smoking Students by Age)

			Yaşınız?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			18 Yaş ve altı	19 - 22 Yaş arası	23 Yaş ve üstü			
Kapalı mekânlarda sigara içilmemesi çok doğru bir karar	Hiç Katılmıyorum	Frekans	10	3	2	15	39,343	,000
		Top. %	12,2%	3,7%	2,4%	18,3%		
	Az Katılıyorum	Frekans	7	9	12	28		
		Top. %	8,5%	11,0%	14,6%	34,1%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	0	6	4	10		
		Top. %	0,0%	7,3%	4,9%	12,2%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	12	1	5	18		
		Top. %	14,6%	1,2%	6,1%	22,0%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	0	10	1	11		
		Top. %	0,0%	12,2%	1,2%	13,4%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		
Yasa Türkiye'de oldukça iyi uygulanıyor	Hiç Katılmıyorum	Frekans	5	4	12	21	31,78	,000
		Top. %	6,1%	4,9%	14,6%	25,6%		
	Az Katılıyorum	Frekans	2	9	0	11		
		Top. %	2,4%	11,0%	0,0%	13,4%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	4	10	5	19		
		Top. %	4,9%	12,2%	6,1%	23,2%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	14	3	7	24		
		Top. %	17,1%	3,7%	8,5%	29,3%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	4	3	0	7		
		Top. %	4,9%	3,7%	0,0%	8,5%		
	Toplam	Frekans	29	29	24	82		
		Top. %	35,4%	35,4%	29,3%	100,0%		

Tablo 9. Sigara Kullanmayan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 9. Assessment of Non-Smoking Students by Age)

			Yaşınız?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			18 Yaş ve altı	19 - 22 Yaş arası	23 Yaş ve üstü			
Kapalı alanlarda ve işyerlerinde sigara içilmesini yasaklayan Kanun ile ilgili birşey duydunuz mu?	Oldukça çok şey okudum, duydum	Frekans	44	44	16	104	12,87	0,012*
		Top. %	17,1%	17,1%	6,2%	40,3%		
	Biraz duydum	Frekans	23	64	16	103		
		Top. %	8,9%	24,8%	6,2%	39,9%		
	Hiçbir şey duymadım	Frekans	11	31	9	51		
		Top. %	4,3%	12,0%	3,5%	19,8%		
Toplam		Frekans	78	139	41	258		
		Top. %	30,2%	53,9%	15,9%	100,0%		
Alışveriş merkezlerinde Mayıs 2008'de sigara içilmesinin yasaklanmasından bu yana bu tür merkezlerin içerisindeki restoran, kahvehane, lokanta, bar ve kafelere gitme sıklığınız eskiye nazaran	Daha sık gidiyorum	Frekans	9	26	9	44	14,54	0,024*
		Top. %	3,5%	10,1%	3,5%	17,1%		
	Daha az gidiyorum	Frekans	14	27	16	57		
		Top. %	5,4%	10,5%	6,2%	22,1%		
	Gitme sıklığımda bir değişiklik olmadı	Frekans	28	50	11	89		
		Top. %	10,9%	19,4%	4,3%	34,5%		
Bu tür yerlere gitmem	Frekans	27	36	5	68			
	Top. %	10,5%	14,0%	1,9%	26,4%			
Toplam		Frekans	78	139	41	258		
		Top. %	30,2%	53,9%	15,9%	100,0%		
Sizin bu yasa ile ilgili desteğiniz hangi yöndedir?	Hiç desteklemiyorum	Frekans	35	40	4	79	39,02	,000
		Top. %	13,6%	15,5%	1,6%	30,6%		
	Az destekliyorum	Frekans	10	47	11	68		
		Top. %	3,9%	18,2%	4,3%	26,4%		
	Orta destekliyorum	Frekans	7	22	12	41		
		Top. %	2,7%	8,5%	4,7%	15,9%		
Tam destekliyorum	Frekans	13	19	13	45			
	Top. %	5,0%	7,4%	5,0%	17,4%			
Çok destekliyorum	Frekans	13	11	1	25			
	Top. %	5,0%	4,3%	,4%	9,7%			
Toplam		Frekans	78	139	41	258		
		Top. %	30,2%	53,9%	15,9%	100,0%		

Tablo 9. (Devamı) Sigara Kullanmayan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 9. (Cont.) Assessment of Non-Smoking Students by Age)

			Yaşınız?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			18 Yaş ve altı	19 - 22 Yaş arası	23 Yaş ve üstü			
Kapalı mekânlarda sigara kullanımı yasaklayan yasa Türkiye'de işe yaramaz.	Hiç Katılmıyorum	Frekans	13	21	7	41	26,623	0,001*
		Top. %	5,0%	8,1%	2,7%	15,9%		
	Az Katılıyorum	Frekans	17	28	11	56		
		Top. %	6,6%	10,9%	4,3%	21,7%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	11	24	13	48		
		Top. %	4,3%	9,3%	5,0%	18,6%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	32	33	9	74		
		Top. %	12,4%	12,8%	3,5%	28,7%		
Çok Katılıyorum	Frekans	5	33	1	39			
	Top. %	1,9%	12,8%	,4%	15,1%			
Toplam	Frekans	78	139	41	258			
	Top. %	30,2%	53,9%	15,9%	100,0%			
Yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum	Frekans	9	13	6	28	17,74	0,023*
		Top. %	3,5%	5,0%	2,3%	10,9%		
	Az Katılıyorum	Frekans	20	16	4	40		
		Top. %	7,8%	6,2%	1,6%	15,5%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	20	27	14	61		
		Top. %	7,8%	10,5%	5,4%	23,6%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	17	53	12	82		
		Top. %	6,6%	20,5%	4,7%	31,8%		
Çok Katılıyorum	Frekans	12	30	5	47			
	Top. %	4,7%	11,6%	1,9%	18,2%			
Toplam	Frekans	78	139	41	258			
	Top. %	30,2%	53,9%	15,9%	100,0%			
Kapalı mekânlarda sigara içilmemesi çok doğru bir karar	Hiç Katılmıyorum	Frekans	49	47	13	109	29,885	,000
		Top. %	19,0%	18,2%	5,0%	42,2%		
	Az Katılıyorum	Frekans	7	30	12	49		
		Top. %	2,7%	11,6%	4,7%	19,0%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	16	22	7	45		
		Top. %	6,2%	8,5%	2,7%	17,4%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	4	32	8	44		
		Top. %	1,6%	12,4%	3,1%	17,1%		
Çok Katılıyorum	Frekans	2	8	1	11			
	Top. %	,8%	3,1%	,4%	4,3%			
Toplam	Frekans	78	139	41	258			
	Top. %	30,2%	53,9%	15,9%	100,0%			
Yasa Türkiye'de oldukça iyi uygulanıyor	Hiç Katılmıyorum	Frekans	20	26	6	52	21,871	0,005*
		Top. %	7,8%	10,1%	2,3%	20,2%		
	Az Katılıyorum	Frekans	6	45	9	60		
		Top. %	2,3%	17,4%	3,5%	23,3%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	17	33	12	62		
		Top. %	6,6%	12,8%	4,7%	24,0%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	23	24	10	57		
		Top. %	8,9%	9,3%	3,9%	22,1%		
Çok Katılıyorum	Frekans	12	11	4	27			
	Top. %	4,7%	4,3%	1,6%	10,5%			
Toplam	Frekans	78	139	41	258			
	Top. %	30,2%	53,9%	15,9%	100,0%			

Tablo 10. Sigara Kullanmayı Bırakmış Olan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 10. Assessment of Students Who Quit Smoking by Age)

			Yaşınız?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			18 Yaş ve altı	19 - 22 Yaş arası	23 Yaş ve üstü			
Kapalı alanlarda ve işyerlerinde sigara içilmesini yasaklayan Kanun ile ilgili birşey duydunuz mu?	Oldukça çok şey okudum, duydum	Frekans	4	9	3	16	12,779	0,012*
		Top. %	6,7%	15,0%	5,0%	26,7%		
	Biraz duydum	Frekans	10	6	11	27		
		Top. %	16,7%	10,0%	18,3%	45,0%		
	Hiçbir şey duymadım	Frekans	0	7	10	17		
		Top. %	0,0%	11,7%	16,7%	28,3%		
Toplam	Frekans	14	22	24	60			
Top. %	23,3%	36,7%	40,0%	100,0%				
Alışveriş merkezlerinde Mayıs 2008'de sigara içilmesinin yasaklanmasından bu yana bu tür merkezlerin içerisindeki restoran, kahvehane, lokanta, bar ve kafelere gitme sıklığınız eskiye nazaran	Daha sık gidiyorum	Frekans	6	6	1	13	19,721	0,003*
		Top. %	10,0%	10,0%	1,7%	21,7%		
	Daha az gidiyorum	Frekans	6	7	5	18		
		Top. %	10,0%	11,7%	8,3%	30,0%		
	Gitme sıklığınızda bir	Frekans	1	6	17	24		
		Top. %	1,7%	10,0%	28,3%	40,0%		
Bu tür yerlere gitmem	Frekans	1	3	1	5			
	Top. %	1,7%	5,0%	1,7%	8,3%			
Toplam	Frekans	14	22	24	60			
Top. %	23,3%	36,7%	40,0%	100,0%				
Kapalı mekânlarda sigara kullanımı yasaklayan yasa Türkiye'de işe yaramaz.	Hiç Katılmıyorum	Frekans	1	3	3	7	18,736	0,016*
		Top. %	1,7%	5,0%	5,0%	11,7%		
	Az Katılıyorum	Frekans	6	6	1	13		
		Top. %	10,0%	10,0%	1,7%	21,7%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	3	4	12	19		
		Top. %	5,0%	6,7%	20,0%	31,7%		
Tam Katılıyorum	Frekans	1	7	8	16			
	Top. %	1,7%	11,7%	13,3%	26,7%			
Çok Katılıyorum	Frekans	3	2	0	5			
	Top. %	5,0%	3,3%	0,0%	8,3%			
Toplam	Frekans	14	22	24	60			
Top. %	23,3%	36,7%	40,0%	100,0%				

Tablo 10. (devamı) Sigara Kullanmayı Bırakmış Olan Öğrencilerin Yaşlarına Göre Değerlendirilmesi
(Table 10. (Cont.) Assessment of Students Who Quit Smoking by Age)

			Yaşınız?			Toplam	Ki-kare	Anlam Düzeyi (P)
			18 Yaş ve altı	19 - 22 Yaş arası	23 Yaş ve üstü			
Yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünüyorum	Hiç Katılmıyorum	Frekans	1	1	7	9	27,466	0,001*
		Top. %	1,7%	1,7%	11,7%	15,0%		
	Az Katılıyorum	Frekans	1	3	5	9		
		Top. %	1,7%	5,0%	8,3%	15,0%		
	Orta Katılıyorum	Frekans	3	6	12	21		
		Top. %	5,0%	10,0%	20,0%	35,0%		
	Tam Katılıyorum	Frekans	8	7	0	15		
		Top. %	13,3%	11,7%	0,0%	25,0%		
	Çok Katılıyorum	Frekans	1	5	0	6		
		Top. %	1,7%	8,3%	0,0%	10,0%		
	Toplam	Frekans	14	22	24	60		
		Top. %	23,3%	36,7%	40,0%	100,0%		

Ek: Anket

S.1. Cinsiyetiniz?

1. Erkek 2. Kadın

S.2. Yaşınız?

1. 18 ve altı 2. 19-20 3. 21-22 4. 23-24 5. 25 ve üstü

S.3. Kaçınıcı sınıfta okuyorsunuz?

1. 1. Sınıf 2. 2. Sınıf 3. 3. Sınıf 4. 4. Sınıf

5. 5. Sınıf

S.4. Ailenizin aylık gelir durumu?

1. 0-1000 TL 2. 1001-2000 TL 3. 2001 ve üzeri TL

S.5. Sigara kullanıyor musunuz?

1. Evet 2. Hayır 3. Bıraktım

S.6. Bir ayda sigaraya ayırdığınız bütçe?

1. 0-50 TL 2. 51-100 TL 3. 101-200 TL 4. 201 TL ve üstü

S.7. Eğer sigarayı bıraktıysanız, bırakma nedeniniz?

1. Yasa yüzünden
2. Sağlık sorunları nedeniyle
3. Ekonomik nedenler yüzünden
4. Aile baskısı sebebiyle
5. Sigara karşıtı kampanyalar yüzünden

S.8. Sigara kullanım sıklığınız? Günde kaç adet sigara tüketiyorsunuz?

1. 1-5 adet 2. 6-10 adet 3. 11-15 adet 4. 16-19 adet

5. 1 paket 6. 1 paket ve üstü

S.9. Sigarayı bırakmak ister misiniz?

1. Evet 2. Hayır

S.10. Neden sigarayı bırakmak istersiniz?

1. Parasal nedenler yüzünden
2. Sağlık sorunları yüzünden
3. Aile ve çevre baskısı
4. Zararlı olduğunu düşündüğüm için

5. Yasa nedeniyle rahat sigara içemediğim için
S.11. Sizce sigara içtiğiniz alanların kısıtlanması sizin sigara tüketiminizi nasıl etkiledi?
1. Hiç etkilemedi
2. Etkiledi, sigara içmeyi bıraktım
3. Etkiledi, sigara içme sıklığı arttı
4. Etkiledi, sigara içme sıklığı azaldı
S.12. Sigara kullanmanın en çok hangi yönü sizi rahatsız ediyor?
1. Sağlık sorunları yaratıyor
2. Kokusundan rahatsız oluyorum
3. Başkaları rahatsız olduğu için rahatsız oluyorum
4. Ağzımın kötü kokmasına sebep olduğu için
5. Her yönüyle seviyorum ve rahatsız olmuyorum
S.13. En çok hangi durumlarda sigara kullanmayı tercih edersiniz?
1. Mutlu olduğum zamanlar
2. Sinirli ve öfkeli olduğum zamanlar
3. Bağımlıyım, ihtiyaç olarak kullanıyorum
4. Sınav dönemlerinde
S.14. Sigaraya nasıl başladınız?
1. Ailemde sigara kullananlar vardı
2. Arkadaşlarım sigara kullanıyordu
3. Reklamlardan ve/veya filmlerden etkilendim
4. Sevgilim sigara içiyordu
5. Sigara içmek bana kendimi iyi hissettirdi
S.15. Sigara ile ilgili yayınlanan TV ve Radyo reklamları ile sigara paketi üzerindeki uyarıların sizin sigara tüketiminize etkisi oldu mu?
1. Evet, daha az içiyorum 2. Hayır, bir etkisi yok
S.16. Kapalı alanlarda ve işyerlerinde sigara içilmesini yasaklayan Kanun ile ilgili bilginiz var mı?
1. Oldukça çok şey okudum, duydum 2. Biraz duydum
3. Hiçbir şey duymadım
S.17. Kapalı mekânlarda sigara içilmesinin yasaklanmasından bu yana bu tür merkezlere gitme sıklığınız eskiye nazaran nasıl etkilendi?
1. Daha sık gidiyorum
2. Daha az gidiyorum
3. Gitme sıklığımda bir değişiklik olmadı
4. Bu tür yerlere gitmem
S.18. Sizin bu yasa ile ilgili desteğiniz hangi yöndedir?
1. Çok destekliyorum
2. Tam destekliyorum
3. Orta derecede destekliyorum
4. Az destekliyorum
5. Hiç desteklemiyorum
S.19. Sizce aşağıda sayacağım yerlerde tütün kullanımının yasaklanması konusunda görüşünüz nedir?

Yer	1. Tamamen yasaklanması doğru	2. Sigara içenlere özel bir yer ayrılmalı	3. Yasaklanmasın serbestçe içilsin
19.1. Lokantalar, pastane, kafe, kahvehaneler			
19.2. Eğitim kurumları			
19.3. Sağlık kurum/kuruluşları binaları			
19.4. Diğer kamu kurum/kuruluşları			
19.5. Alış-veriş merkezleri			
19.6. Bar, pub, disko			
19.7. Stadyumlar			
19.8. Kuaför, berber, güzellik salonları			
19.9. Tüm ulaşım araçları			

S.20. Kapalı mekânlarda sigara kullanımını yasaklayan yasa Türkiye’de işe yaramaz.

1. Çok katılıyorum
2. Tam katılıyorum
3. Orta derecede katılıyorum
4. Az katılıyorum
5. Hiç katılmıyorum

S.21. Yasanın gereğinden fazla katı olduğunu düşünüyorum.

1. Çok katılıyorum
2. Tam katılıyorum
3. Orta derecede katılıyorum
4. Az katılıyorum
5. Hiç katılmıyorum

S.22. Kapalı mekânlarda sigara içilmemesi çok doğru bir karar.

1. Çok katılıyorum
2. Tam katılıyorum
3. Orta derecede katılıyorum
4. Az katılıyorum
5. Hiç katılmıyorum

S.23. Yasa Türkiye’de oldukça iyi uygulanıyor.

1. Çok katılıyorum
2. Tam katılıyorum
3. Orta derecede katılıyorum
4. Az katılıyorum
5. Hiç katılmıyorum